Hallituksen esitys kaivosmineraaliveroksi

Marja Anttonen
Paliskuntain yhdistys

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto
12.1.2023

Kaivosvero

- Paliskuntain yhdistys katsoo, että kaivosmineraalivero on erittäin tarpeellinen ja kannattaa sen säätämistä.
- Kaivosten tuotosta jää vähän Suomeen ja sijaintipaikkakunnalle suhteessa yhtiöiden voittojen määrään ja myös suhteessa kaivostoimintaan liittyviin ympäristöriskeihin.

→ Paikalliset elinkeinot, asukkaat ja luonto kantavat suurimmat riskit koituvista haitoista kaivostoiminnan aikana ja sen päätyttyä.

- Kaivoksista aiheutuvat ympäristöongelmat jäävät joissakin tapauksissa valtion maksettaviksi.
- Toiminnan vaikutusalueelle tarvittavan infrastruktuurin mahdollistaminen ja palveluiden rakentaminen jää puolestaan valtaosin alueen kuntien maksettaviksi.

Kaivosvero

- Katsomme, että kaivosveron tulee olla sen tyyppinen, että se hyödyttäisi paikallisyhteisöä ja auttaisi kaivosten aiheuttamien ympäristövahinkojen korjaamisessa.
- Linjattu kaivoskuntien saavan verotulosta valtaosan
- Tämä voi poronhoitoalueen pienissä kunnissa kääntyä paikallista etua vastaan syventäen paikallista eripuraa kaivoksen vastustajien ja kannattajien välillä. Kaivoksia ei voi perustaa kaikille alueille, eikä hinnalla millä hyvänsä. Verotuottojen tavoittelu voi kannustaa kireässä taloustilanteessa kamppailevaa kuntaa puoltamaan kaivosta, vaikka se olisi ympäristö- ja sosiaalisilta vaikutuksiltaan riskialtis tai suoranaisesti kuntalaisten edun vastainen.

Kaivosvero

- Valtiolle ohjautuvan kaivosveron osuuden tuottoja olisi hyvä ohjata rahastoon, joka tukee ympäristön tilan korjaamista tapauksissa, missä ympäristövakuudet ja vastaavat toimet eivät riitä.
- Verotuottojen rahasto voisi myös tukea kaivosten vaikutusalueella sosiaalisen oikeudenmukaisuuden toteutumista, siten että varoja ohjattaisiin haittojen korvaamiseen haitankärsijöille sellaisissa tapauksissa mihin esim. kaivostoimituksessa määrätyt korvaukset tai muut korvaukset eivät ulotu.

Kaivosvero

- Paliskuntain yhdistys kannattaa kaivosmineraaliveroksi esitettyä rojaltityyppistä maksua, jonka määrä perustuu rikastamoon syötetyn metallimalmin määrään ja maailmanmarkkinahintaan tai louhitun malmin määrään voittojen verottamisen sijaan
- Kaivosverolla tavoiteltu verotuotto, 25 miljoonaa, on alhainen ja riittämätön suhteessa kaivosten kuluttamien luonnonvarojen arvoon → tasoa tulisi nostaa

Kaivosvero

- Paliskuntain yhdistys esittää, että kullanhuuhdonnassa löydetty kulta lisätään kaivosmineraaliveron piiriin
- Kullanhuuhdonnalla on negatiivisia ekologisia, taloudellisia, kulttuurisia ja sosiaalisia vaikutuksia, eikä sitä käytännössä veroteta millään tavoin, vaikka senkin ympäristövaikutukset ovat merkittävät ja sekin käyttää uusiutumattomia luonnonvaroja.

Paliskuntain yhdistys

Porotalouden ohjaus-, neuvonta- ja asiantuntijaorganisaatio

Kiitos!

Käyntiosoite: Koskikatu 33 A 1
Postiosoite: PL 8168
96101 ROVANIEMI

Puh: 016 331 6000 (vaihde)
Sähköpostit: etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi
Kotisivut: www.paliskunnat.fi